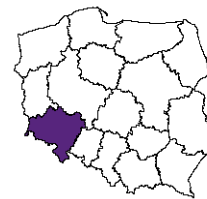

URZĄD STATYSTYCZNY WE WROCŁAWIU
ul. Oławska 31, 50-950 Wrocław

Kontakt: e-mail: sekretariatUSWRO@stat.gov.pl
tel. 71 37 16 300
faks 71 37 16 360

Internet: wroclaw.stat.gov.pl

KOMUNIKAT O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO W LISTOPADZIE 2017 R.

Nr 11/2017

opublikowany 28.12.2017 r.

- ⇒ Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w listopadzie br., w porównaniu z listopadem 2016 r., było wyższe o 3,6%; przed rokiem odnotowano jego wzrost o 3,0%. Stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 5,6% i była niższa o 1,6 p.proc. w porównaniu do listopada ub. roku oraz niższa o 0,2 p.proc. w porównaniu do października br.
 - ⇒ Wzrost przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w sektorze przedsiębiorstw w ujęciu rocznym wyniósł 7,9% (przed rokiem odnotowano wzrost o 3,8%).
 - ⇒ W grupie artykułów żywnościowych w skali roku odnotowano znaczny (o ponad 30%) wzrost cen masła, jabłek i jaj kurzych świeżych. Ponadto wzrosły ceny m.in. ryb świeżych i mrożonych oraz wszystkich badanych produktów w grupie „oleje i tłuszcze”. Wśród artykułów nieżywnościowych i usług konsumpcyjnych odnotowano wzrost cen większości opłat związanych z mieszkaniem oraz transportem.
 - ⇒ Przeciętne ceny skupu pszenicy, żyta, bydła i mleka były wyższe niż przed rokiem. Spadła natomiast przeciętna miesięczna cena trzody chlewnej i drobiu.
 - ⇒ W skali roku zwiększyła się (w cenach stałych) produkcja sprzedana przemysłu (o 3,9% wobec spadku o 1,6% przed rokiem) oraz (w cenach bieżących) produkcja budowlano-montażowa (o 20,8% wobec spadku o 4,5% w listopadzie ub. roku).
 - ⇒ Według wstępnych danych liczba mieszkań oddanych do użytkowania była o 0,4% większa niż w listopadzie ub. roku. Najwięcej mieszkań przekazali budujący na sprzedaż lub wynajem oraz inwestorzy indywidualni. W ujęciu rocznym zmniejszyła się liczba mieszkań, których budowę rozpoczęto, natomiast zwiększyła się liczba mieszkań na budowę których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym.
 - ⇒ W skali roku zwiększyła się zarówno sprzedaż detaliczna (o 5,0%, wobec wzrostu o 6,1% w listopadzie 2016 r.), jak i sprzedaż hurtowa (o 17,0%, wobec wzrostu o 7,2% przed rokiem).
- * * *
- ⇒ W III kwartale 2017 r. ceny towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku zwiększyły się o 1,8% (wobec spadku o 0,8% w III kwartale 2016 r.).

SPIS TREŚCI

	Strona
Rynek pracy	4
Wynagrodzenia	7
Ceny detaliczne	8
Rolnictwo	10
Przemysł i budownictwo	12
Budownictwo mieszkaniowe	14
Rynek wewnętrzny	15
Wybrane dane o województwie dolnośląskim (2016, 2017)	17

UWAGI OGÓLNE

Prezentowane w Komunikacie dane:

- o zatrudnieniu, wynagrodzeniach oraz o produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa, produkcji budowlano-montażowej, a także o sprzedaży detalicznej i hurtowej towarów dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób,
- o sektorze przedsiębiorstw, dotyczą podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego, działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej;
- o cenach detalicznych dotyczą towarów żywnościowych i nieżywnościowych oraz usług, które pochodzą z notowań cen prowadzonych przez ankietatorów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen; ceny żywności notowane są raz w miesiącu z wyjątkiem owoców i warzyw, w zakresie których notowania cen prowadzone są dwa razy w miesiącu,
- o skupie produktów rolnych obejmują skup od producentów z terenu województwa; ceny podano bez podatku VAT.

Dane w ujęciu wartościowym wyrażone są w cenach bieżących i stanowią podstawę dla obliczenia wskaźników struktury. Wskaźniki dynamiki zaprezentowano na podstawie wartości w cenach bieżących, z wyjątkiem przemysłu, dla którego wskaźniki dynamiki podano na podstawie wartości w cenach stałych (średnie ceny bieżące 2010 r.).

Liczby względne (wskaźniki, odsetki) wyliczono na podstawie danych bezwzględnych, wyrażonych z większą dokładnością niż podane w tekście i tablicach.

Dane prezentuje się w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007.

* * *

Raport „Koniunktura gospodarcza w województwie dolnośląskim w grudniu 2017 r.” ukaże się na stronie głównej Urzędu Statystycznego we Wrocławiu: <http://wroclaw.stat.gov.pl> w dniu 29 grudnia 2017 r.

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI PKD 2007

Zestawienie stosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

skrót	pełna nazwa
sekcje	
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
handel; naprawa pojazdów samochodowych	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
zakwaterowanie i gastronomia	działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
obsługa rynku nieruchomości	działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
administrowanie i działalność wspierająca	działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
działy	
produkcja wyrobów z metali	produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
produkcja maszyn i urządzeń	produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli
budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej
budowa budynków	roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków

ZNAKI UMOWNE

Kreska (–)	- zjawisko nie wystąpiło.
Zero (0,0)	- zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05.
(0,0)	- zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05.
Kropka (.)	- zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych.
Znak (x)	- wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.
Znak (Δ)	- oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji.
Znak (*)	- oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych.
„W tym”	- oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy.

Dane charakteryzujące województwo dolnośląskie można znaleźć również w publikacjach statystycznych wydawanych przez US we Wrocławiu oraz w publikacjach ogólnopolskich GUS.

Przy publikowaniu danych US prosimy o podanie źródła.

RYNEK PRACY

W listopadzie br. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw zwiększyło się w skali roku. Stopa bezrobocia rejestrowanego była niższa zarówno w porównaniu z poprzednim miesiącem, jaki i z analogicznym miesiącem poprzedniego roku.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w listopadzie br. ukształtowało się na poziomie 480,2 tys. osób, tj. wyższym niż przed rokiem o 3,6% (wobec wzrostu o 3,0% w listopadzie ub. roku). Wzrost przeciętnego zatrudnienia odnotowano w 9 sekcjach, w tym największy m.in.: w pozostałej działalności usługowej (o 38,9%), transporcie i gospodarce magazynowej (o 11,6%) oraz w administrowaniu i działalności wspierającej (o 11,6%). W 5 sekcjach zatrudnienie zmniejszyło się, w tym najbardziej w obsłudze rynku nieruchomości (o 1,6%), dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 1,5%) oraz handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 1,5%).

W kraju przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw zwiększyło się w skali roku o 4,5%.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw kształtowało się następująco:

Wyszczególnienie	XI 2017		I–XI 2017	
	w tys.	XI 2016 = 100	w tys.	I–XI 2016 = 100
Ogółem	480,2	103,6	478,8	103,7
w tym:				
Przemysł	219,9	101,8	219,2	101,7
w tym:				
przetwórstwo przemysłowe	184,1	102,4	183,5	102,3
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	11,0	98,5	11,0	99,0
Budownictwo	24,9	102,2	24,6	98,8
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	78,5	98,5	79,7	98,5
Transport i gospodarka magazynowa	21,3	111,6	21,0	108,1
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	15,4	108,7	15,4	108,7
Informacja i komunikacja	16,0	106,3	16,0	110,2
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	7,3	98,4	7,4	99,9
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	18,0	107,5	17,4	112,9
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	66,2	111,6	65,2	113,4
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	7,4	102,7	7,5	103,1
Pozostała działalność usługowa	2,5	138,9	2,5	140,5

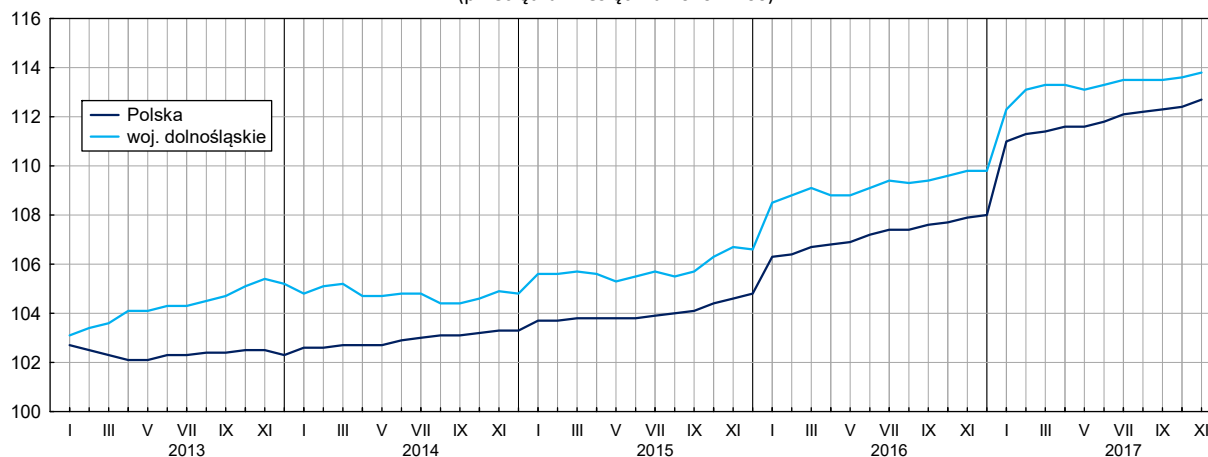
a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

W odniesieniu do października br. przeciętne zatrudnienie ogółem wzrosło o 0,2%. Wzrost odnotowano w 10 sekcjach, w tym największy w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 0,7%) oraz zakwaterowaniu i gastronomii (o 0,7%), natomiast spadek – w 3 sekcjach, w tym największy w pozostałej działalności usługowej (o 1,7%).

W okresie styczeń-listopad br. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ukształtowało się na poziomie 478,8 tys. osób, tj. o 3,7% wyższym niż przed rokiem (wobec wzrostu o 3,4% w analogicznym okresie ub. roku). Wzrost przeciętnego zatrudnienia odnotowano w 8 sekcjach, w tym największy: w pozostałej działalności usługowej (o 40,5%), w administrowaniu i działalności wspierającej (o 13,4%) oraz w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 12,9%). W 6 sekcjach zatrudnienie zmniejszyło się, w tym w handlu; naprawie pojazdów samochodowych o 1,5%, a w budownictwie o 1,2%.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw

(przeciętna miesięczna 2010 = 100)

W końcu listopada br. **liczba bezrobotnych zarejestrowanych** w urzędach pracy w województwie dolnośląskim kształtowała się na poziomie 67,6 tys. osób i była mniejsza o 19,8% (tj. o 16,6 tys. osób) niż w listopadzie ub. roku i o 1,8%

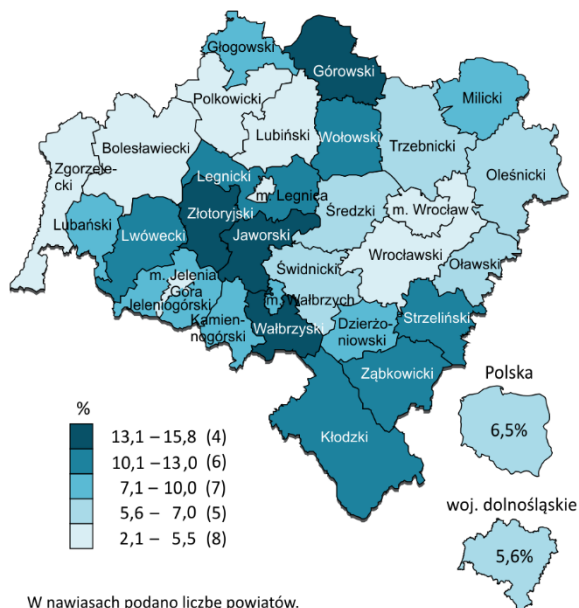
(tj. o 1,2 tys. osób) w porównaniu do października br. Kobiety stanowią 55,1% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (tj. o 1,5 p.proc. więcej niż przed rokiem).

Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	XI 2016	2017	
		X	XI
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu miesiąca) w tys.	84,2	68,8	67,6
Bezrobotni nowo zarejestrowani (w ciągu miesiąca) w tys.	13,5	12,2	10,9
Bezrobotni wyrejestrowani (w ciągu miesiąca) w tys.	13,6	16,5	12,2
Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w końcu miesiąca) w %	7,2	5,8	5,6

Stopa bezrobocia rejestrowanego w końcu listopada br. wyniosła 5,6%, tj. o 1,6 p.proc. mniej w porównaniu z analogicznym miesiącem poprzedniego roku i mniej o 0,2 p.proc. w porównaniu z poprzednim miesiącem br. W rankingu z innymi województwami, dolnośląskie pod względem wysokości stopy bezrobocia plasowało się, wraz z woj. mazowieckim, na 5. miejscu (najwyższą pozycję zajmowało woj. wielkopolskie ze stopą bezrobocia równą 3,7%).

Stopa bezrobocia rejestrowanego według powiatów w listopadzie 2017 r. (stan w końcu miesiąca)

Do powiatów o najwyższej stopie bezrobocia nadal należały:

- złotoryjski (15,8% wobec 18,6% w listopadzie 2016 r.),
- górowski (15,8% wobec 17,9%),
- wałbrzyski (13,4% wobec 18,5%),
- jaworski (13,1% wobec 15,0%).

W grupie powiatów o niskiej stopie bezrobocia znalazły się powiaty:

- wrocławski (2,1% wobec 2,9% w analogicznym miesiącu 2015 r.),
- bolesławiecki (4,0% wobec 5,6%),
- polkowicki (4,3% wobec 5,5%),
- lubiński (4,7% wobec 5,8%),
- zgorzelecki (5,5% wobec 7,7%),

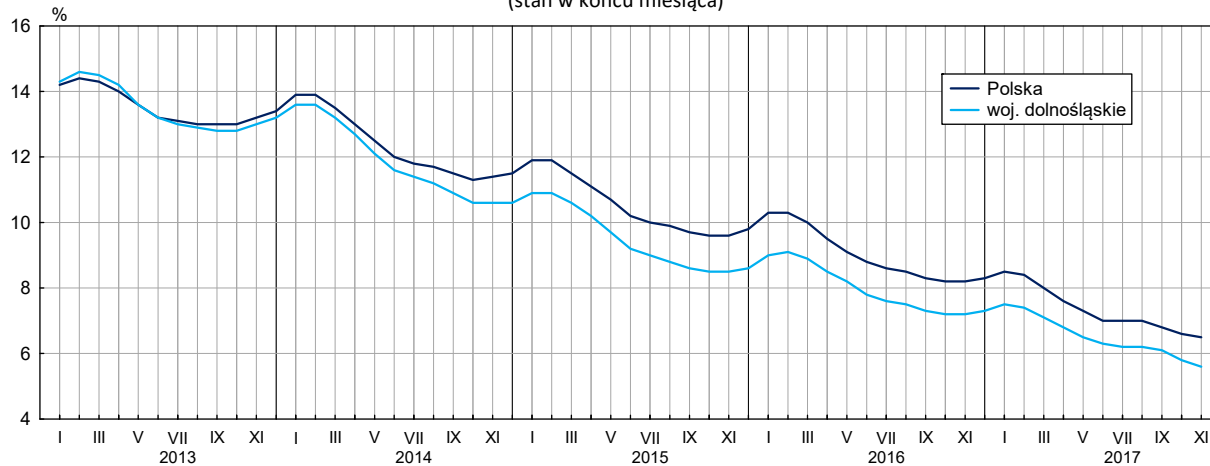
oraz miasta na prawach powiatu:

- Wrocław (2,2% wobec 2,8%),
- Jelenia Góra (3,2% wobec 4,2%),
- Legnica (5,5% wobec 6,4%).

Dystans pomiędzy powiatem złotoryjskim – plasującym się na ostatnim miejscu – a powiatem wrocławskim mającym najniższy poziom bezrobocia wynosił 13,7 p.proc.

W ujęciu rocznym stopa bezrobocia zmniejszyła się we wszystkich powiatach, w tym w największym stopniu w powiatach: wałbrzyskim (o 5,1 p.proc.), kłodzkim (o 4,0 p.proc.), lwóweckim (o 3,9 p.proc.), kamiennogórowskim (o 2,8 p.proc.) oraz złotoryjskim (o 2,8 p.proc.).

Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w końcu miesiąca)

W listopadzie br. w powiatowych urzędach pracy **zarejestrowano** 10,9 tys. nowych bezrobotnych, tj. o 19,4% mniej niż przed rokiem i o 10,6% mniej niż przed miesiącem. Osoby rejestrujące się po raz kolejny stanowiły 83,7% nowo zarejestrowanych (w listopadzie 2016 r. – 85,7%). Udział osób rejestrujących się po raz pierwszy zwiększył się w skali roku o 2,0 p.proc. (do 16,3%).

Stopa napływu bezrobotnych do urzędów pracy (tj. stosunek nowo zarejestrowanych do liczby aktywnych zawodowo) wyniosła 0,9 (przed rokiem – 1,2, przed miesiącem – 1,0).

Jednocześnie w listopadzie br. z ewidencji bezrobotnych **wyrejestrowano** 12,2 tys. osób, tj. o 1,5 tys. osób mniej (tj. o 10,8%) niż przed rokiem i o 4,4 tys. osób mniej (tj. o 26,4%) niż przed miesiącem. Z tytułu podjęcia pracy (główniej przyczyny wyrejestrowania) z rejestru bezrobotnych wyłączono 6,4 tys. osób (przed rokiem 6,8 tys.). Udział tej kategorii osób w ogólnej liczbie wyrejestrowanych zwiększył się w ujęciu rocznym o 2,6 p.proc. (do 52,7%). Zwiększył się również odsetek osób wyrejestrowanych w związku z rozpoczęciem szkolenia lub stażu u pracodawców (o 1,4 p.proc. do 6,3%) oraz z powodu dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego (o 0,1 p.proc. do 6,6%). Zmniejszył się natomiast odsetek osób, które utraciły status bezrobotnego z powodu odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy (o 0,6 p.proc. do 2,7%), w wyniku niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy (o 0,1 p.proc. do 20,2%) oraz nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego (o 0,1 p.proc. do 1,1%).

Stopa odpływu bezrobotnych z urzędów pracy (tj. stosunek liczby bezrobotnych wyrejestrowanych w danym miesiącu do liczby bezrobotnych na koniec poprzedniego miesiąca) wyniosła 17,7 (przed miesiącem – 22,6, przed rokiem – 16,2).

Większość bezrobotnych pozostających w ewidencji urzędów pracy to osoby, które wcześniej pracowały zawodowo – w końcu listopada br. zbiorowość ta liczyła 61,1 tys., tj. 90,4% ogółu zarejestrowanych (przed rokiem 75,9 tys., tj. 90,1% ogółu).

Bez prawa do zasiłku pozostawało 57,0 tys. bezrobotnych, a ich udział w liczbie bezrobotnych ogółem zmniejszył się w porównaniu z listopadem ub. roku o 0,5 p.proc. (do 84,3%).

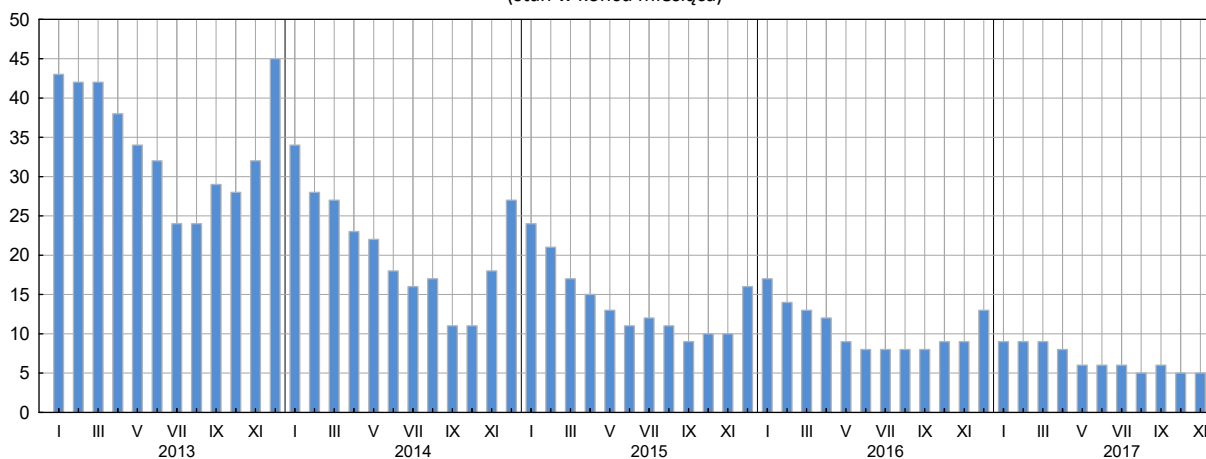
Bezrobotni będący w **szczególnej sytuacji na rynku pracy** w listopadzie br. stanowili 84,1% ogółu bezrobotnych (o 0,8 p.proc. mniej niż przed rokiem). Udział osób długotrwale bezrobotnych¹, stanowiących najliczniejszą grupę zarejestrowanych ogółem, w skali roku zmniejszył się o 1,0 p.proc. Zmniejszył się również udział bezrobotnych osób powyżej 50 roku życia (o 1,6 p.proc.), osób do 30 roku życia (o 0,3 p.proc.) oraz bezrobotnych niepełnosprawnych (o 0,2 p.proc.). Zwiększył się natomiast udział bezrobotnych osób posiadających co najmniej jedno dziecko w wieku do 6 roku życia (o 2,2 p.proc.) oraz korzystających ze świadczeń pomocy społecznej (o 0,8 p.proc.).

Wybrane kategorie bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy kształtowały się następująco:

Bezrobotni	2016		2017	
	XI	X	XI	
	w % ogółem			
Do 30 roku życia	22,8	23,0	22,5	
w tym do 25 roku życia	10,8	11,2	10,6	
Długotrwale	52,3	51,2	51,3	
Powyżej 50 roku życia	33,0	31,1	31,4	
Korzystający ze świadczeń pomocy społecznej	4,3	4,9	5,1	
Posiadający co najmniej jedno dziecko w wieku do 6 roku życia.....	18,4	20,6	20,6	
Niepełnosprawni	8,3	8,1	8,1	

Bezrobotni na 1 ofertę pracy

(stan w końcu miesiąca)

¹ Do długotrwale bezrobotnych zalicza się osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich dwóch lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

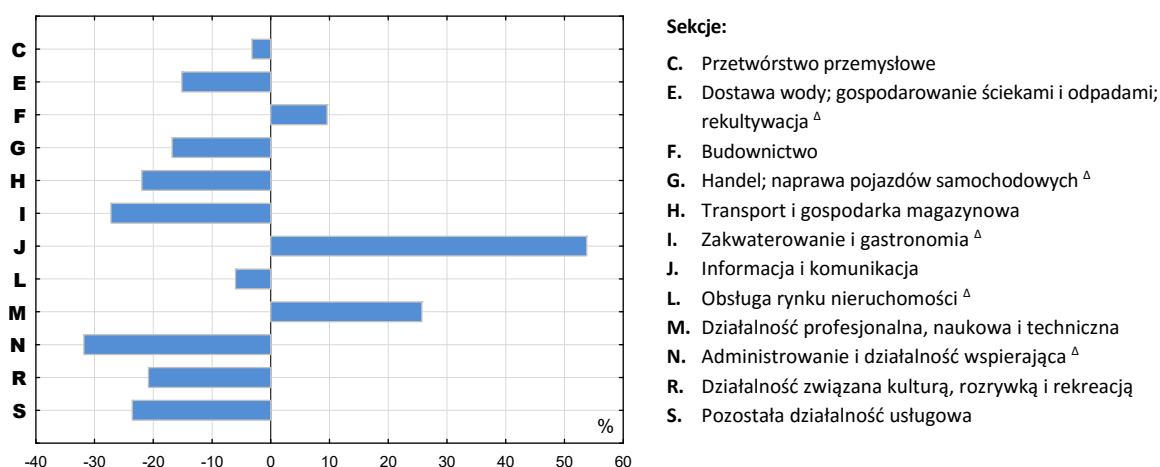
W listopadzie br. do powiatowych urzędów pracy zgłoszono 14073 **oferty zatrudnienia**², tj. o 2526 ofert więcej niż przed rokiem, natomiast o 2151 mniej niż przed miesiącem. W końcu listopada br. 13182 miejsca pracy pozostawały nierozdysponowane, co oznacza, że na 1 ofertę pracy przypadało, podobnie jak przed miesiącem, 5 bezrobotnych (przed rokiem – 9).

W końcu listopada br. w województwie zgłoszono zwolnienia grupowe z 12 zakładów (w tym 11 z sektora prywatnego) i objęły one 913 pracowników. Rok wcześniej dotyczyło to 25 zakładów (21 z sektora prywatnego) i 934 pracowników, a miesiąc wcześniej – 13 zakładów (11 z sektora prywatnego) i 855 osób.

WYNAGRODZENIA

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie w listopadzie br. kształtowało się na poziomie 4943,44 zł i było wyższe o 7,9% w relacji do listopada ub. roku (przed rokiem wzrosło o 3,8%). W kraju przeciętne wynagrodzenie wyniosło 4610,79 zł i wzrosło w ciągu roku o 6,5%.

Odchylenia względne przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto od średniego wynagrodzenia w województwie według wybranych sekcji w listopadzie 2017 r.

W porównaniu z listopadem ub. roku wzrost przeciętnych wynagrodzeń odnotowano w 11 spośród 14 sekcji sektora przedsiębiorstw, w tym największy w sekcjach działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (o 16,0%) oraz administrowanie i działalność wspierająca (o 14,3%).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	XI 2017		I–XI 2017	
	w zł	XI 2016 = 100	w zł	I–XI 2016 = 100
Ogółem	4943,44	107,9	4605,69	106,6
w tym:				
Przemysł	5602,59	106,9	5038,95	106,0
w tym:				
przetwórstwo przemysłowe	4785,42	108,1	4605,39	106,9
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	4195,32	102,5	4190,31	102,1
Budownictwo	5417,53	106,5	4875,77	104,8
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	4112,95	111,8	4016,86	110,9
Transport i gospodarka magazynowa	3858,89	100,0	3701,35	102,1
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	3598,52	107,4	3523,85	107,0
Informacja i komunikacja	7601,56	106,9	7475,36	106,5
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	4646,23	111,7	4627,98	109,6
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	6214,46	116,0	5865,96	107,4
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	3371,48	114,3	3305,85	108,4
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	3913,13	99,5	3916,68	103,0
Pozostała działalność usługowa	3778,59	110,5	3460,86	108,4

a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

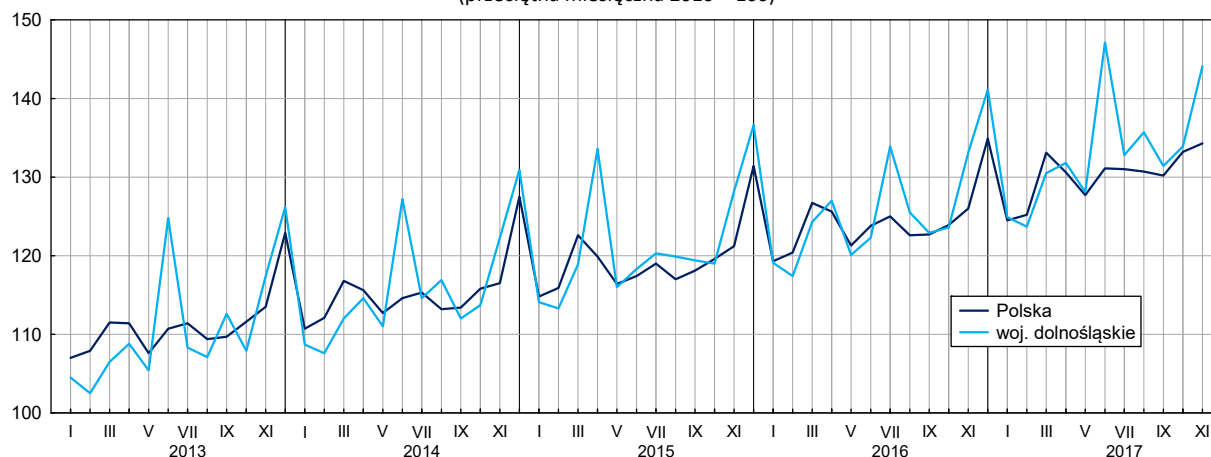
² Dotyczy wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej.

W odniesieniu do przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w województwie w listopadzie br. najwyższe wynagrodzenie otrzymali pracujący w informacji i komunikacji (wyższe o 53,8%). Stosunkowo najniższe przeciętne wynagrodzenie brutto wystąpiło w administrowaniu i działalności wspierającej (o 31,8% niższe od przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw), a także w zakwaterowaniu i gastronomii (o 27,2%) oraz pozostałej działalności usługowej (o 23,6%).

W relacji do października br. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto ukształtowało się na poziomie wyższym o 7,6%.

W okresie styczeń-listopad br. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ukształtowało się na poziomie 4605,69 zł, tj. o 6,6% wyższym niż w analogicznym okresie ub. roku (wobec wzrostu o 4,2% przed rokiem).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw
(przeciętna miesięczna 2010 = 100)

CENY DETALICZNE

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w województwie dolnośląskim w III kwartale 2017 r. wzrosły o 1,8% w skali roku (wobec spadku o 0,8% w III kwartale 2016 r.).

Spadek cen zanotowano jedynie w grupie odzież i obuwanie. Najwyższy wzrost cen dotyczył żywności i napojów bezalkoholowych.

W kraju w III kwartale br. odnotowano wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku o 1,9%.

Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w województwie dolnośląskim kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2016		2017	
	II kw.	III kw.	II kw.	III kw.
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100			
Ogółem	99,1	99,2	101,8	101,8
Żywność i napoje bezalkoholowe.....	101,2	100,6	102,9	103,9
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe ...	100,5	101,1	101,4	100,7
Odzież i obuwanie.....	93,9	93,4	92,7	93,7
Mieszkanie.....	99,1	99,4	101,7	101,9
Zdrowie.....	100,7	98,7	100,3	101,1
Transport.....	93,3	94,7	104,3	100,7
Rekreacja i kultura.....	96,8	97,4	102,4	101,8
Edukacja.....	100,3	100,6	101,0	101,1

W listopadzie br. w grupie „pieczywo i produkty zbożowe” wzrost cen detalicznych w skali roku dotyczył większości badanych produktów: kaszy jęczmiennej (o 23,0%), chleba pszenno-żytniego (o 5,6%) oraz mąki pszennej (o 2,0%). Obniżyła się cena ryżu (o 2,8%). W ciągu roku nie zmieniła się cena bułki pszennej.

W grupie „mięso” w relacji do listopada ub. roku wzrosła cena mięsa wołowego bez kości (z udźca) – o 4,6% oraz mięsa wołowego z kością (rostbef) – o 3,1%. Niższa była natomiast cena mięsa wieprzowego bez kości (schab środkowy) – o 5,0%. Wyższa była cena kurcząt patroszonych (o 11,8%). Wzrosły ceny badanych wędlin – szynki wieprzowej gotowanej (o 4,7%), kiełbasy suszonej (o 3,1%) i kiełbasy wędzonej (o 1,8%).

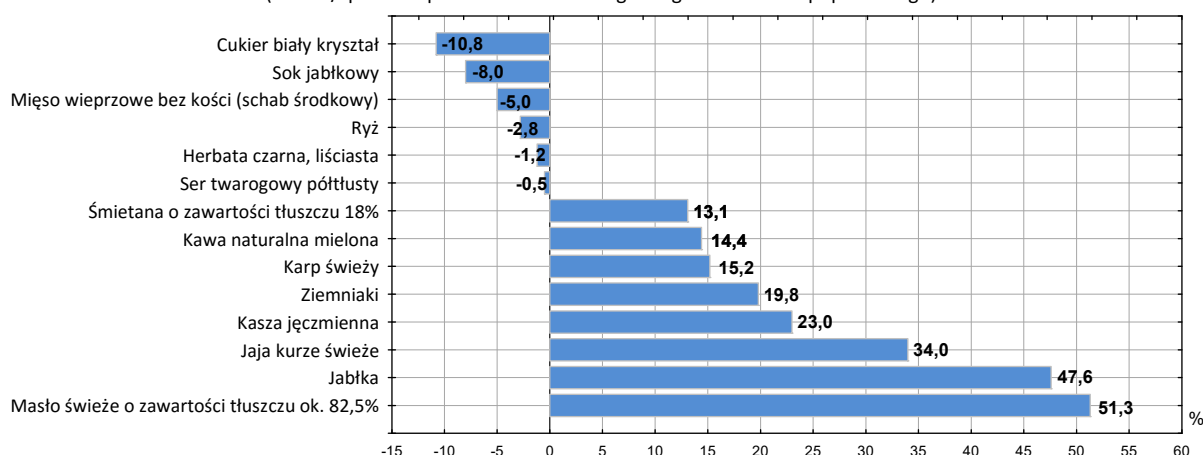
W relacji do listopada ub. roku cena karpia świeżego zwiększyła się o 15,2%, a cena mrożonego fileta z morszczuka wzrosła o 1,3%.

W grupie „mleko, sery i jaja” wzrost cen dotyczył większości badanych produktów: jaj kurzych świeżych (o 34,0%), śmietany o zawartości tłuszczu 18% (o 13,1%), sera dojrzewającego (o 6,0%), mleka krowiego spożywczego o zawartości tłuszczu 3-3,5%, sterylizowanego (o 4,3%) oraz mleka krowiego spożywczego o zawartości tłuszczu 2-2,5% (o 1,6%). Obniżyła się natomiast cena sera twarogowego półtłustego (o 0,5%).

W grupie „oleje i tłuszcze” wzrosły ceny wszystkich badanych produktów: masła świeżego o zawartości tłuszczu ok. 82,5% (o 51,3%), oleju rzepakowego produkcji krajowej (o 3,0%) oraz margaryny (o 1,8%).

W grupie „warzywa i owoce” w skali roku wzrosły ceny wszystkich badanych produktów: jabłek (o 47,6%), ziemniaków (o 19,8%), cytryn (o 12,4%), cebuli (o 10,3%), marchwi (8,4%) oraz pomarańczy (o 4,7%).

Zmiany cen detalicznych wybranych artykułów żywnościowych w listopadzie 2017 r. (wzrost/spadek w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego)

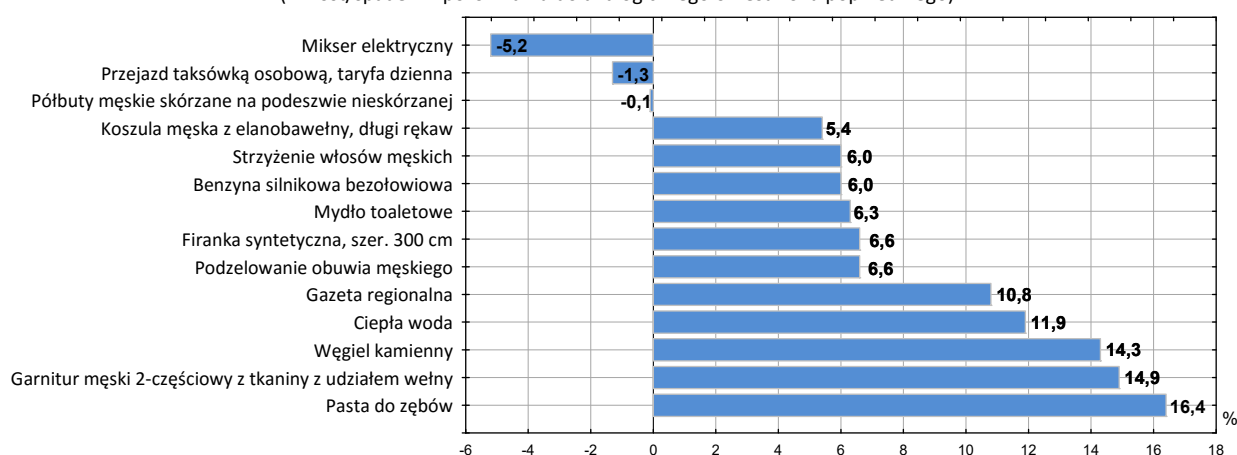

Wśród pozostałych artykułów żywnościowych wzrosły ceny m.in. kawy naturalnej mielonej (o 14,4%) i piwa jasnego pełnego butelkowanego (o 3,3%). Niższe były natomiast ceny: cukru białego kryształ (o 10,8%), soku jabłkowego (o 8,0%) i herbaty czarnej, liściastej (o 1,2%). W ciągu roku nie zmieniła się cena czekolady mlecznej.

W porównaniu do listopada ub. roku odnotowano wzrost cen związanych z mieszkaniem: podgrzania wody (o 11,9%), pobrania zimnej wody z miejskiej sieci wodociągowej (o 4,0%), wywozu nieczystości segregowanych (o 2,6%) i niesegregowanych (o 2,2%).

W listopadzie br. za tonę węgla kamiennego płacono o 14,3% więcej niż w analogicznym miesiącu roku poprzedniego.

Zmiany cen detalicznych wybranych artykułów nieżywnościowych i usług konsumpcyjnych w listopadzie 2017 r. (wzrost/spadek w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego)

Wśród produktów i usług związanych z transportem wzrosły ceny: benzyny silnikowej bezołowiowej 95-oktanowej (o 6,0%), oleju napędowego (o 5,2%) oraz biletu normalnego na przejazd autobusem miejskim (o 2,8%). Obniżyła się natomiast cena przejazdu taksówką osobową, taryfa dzienna (o 1,3%).

W skali roku wzrosła cena biletu do kina – o 4,6% oraz opłata za wizytę u lekarza specjalisty – o 1,7%.

Wśród pozostałych badanych artykułów nieżywnościowych wzrost cen w porównaniu z listopadem ub. roku dotyczył m.in.: pasty do zębów (o 16,4%), garnituru męskiego 2-częściowego, z tkaniny z udziałem wełny (o 14,9%), gazety regionalnej (o 10,8%), firanki syntetycznej o szer. 300 cm (o 6,6%), mydła toaletowego (o 6,3%) i koszuli męskiej z elanobawełny, długi rękaw (o 5,4%). Mniej natomiast płacono m.in. za mikser elektryczny (o 5,2%) oraz półbuty męskie skórzane na podeszwie nieskórzanej (o 0,1%).

W skali roku wzrosła cena podzelowania obuwia męskiego – o 6,6%, strzyżenia włosów męskich – o 6,0% oraz oczyszczenia chemicznego garnituru męskiego 2-częściowego – o 3,4%.

ROLNICTWO

Temperatura w listopadzie wahała się od 8 do 12°C; w drugiej połowie miesiąca wahała się w granicach 2 – 8°C. Kilka nocy było chłodnych nawet w okolicy 0°C. W związku z powyższym średnia³ temperatura powietrza na obszarze województwa dolnośląskiego wyniosła 5,1°C i była niższa o 1,6°C niż w listopadzie ub. roku. Dość często występowały opady deszczu. Średnia suma opadów atmosferycznych wyniosła 30,5 mm (wobec 33,6 mm w listopadzie 2016 r.), a liczba dni z opadami, w zależności od regionu, wyniosła od 16 do 19 dni (rok wcześniej w granicy 11 – 14). W listopadzie br. stan zbóż ozimych i rzepaku ozimego był dobry.

Skup zbóż^a kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	VII – XI 2017		XI 2017		
	w tys. t	analogiczny okres poprzedniego roku = 100	w tys. t	XI 2016 = 100	X 2017 = 100
Ziarno zbóż podstawowych ^b	911,9	104,4	92,9	109,5	66,6
w tym:					
pszenica	700,5	104,2	84,1	112,1	65,9
żyto	19,4	170,6	1,6	63,1	65,4

a Bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. b Obejmuje: pszenicę, żyto, jęczmień, owies, pszenżyto; łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego.

Na rynku rolnym w listopadzie br. łącznie skupiono 92,9 tys. ton **zbóż podstawowych**, tj. o 33,4% mniej w porównaniu z poprzednim miesiącem, natomiast o 9,5% więcej w relacji do listopada ub. roku. Zarówno pszenicy, jak i żyta skupiono mniej niż w poprzednim miesiącu. W skali roku skupiono więcej pszenicy (o 12,1%), natomiast mniej żyta (o 36,9%).

W okresie lipiec-listopad br. skup zbóż podstawowych wyniósł 911,9 tys. ton i był większy o 4,4% niż w tym samym okresie ub. roku, przy czym pszenicy skupiono więcej o 4,2%, a żyta – więcej o 70,6%.

Skup podstawowych produktów zwierzęcych^a kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	I–XI 2017		XI 2017		
	w tys. t	I–XI 2016 = 100	w tys. t	XI 2016 = 100	X 2017 = 100
Żywiec rzeźny ^b	92,4	104,4	9,5	128,4	122,8
w tym:					
bydło (bez cieląt)	11,1	115,9	0,5	92,8	91,5
trzoda chlewna	10,2	97,4	0,6	98,1	85,5
drób	70,9	103,6	8,3	135,1	129,9
Mleko ^c	154,7	103,8	13,1	103,2	94,5

a W okresie lipiec-listopad bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. b Obejmuje: bydło, cielęta, trzodę chlewną, owce, konie i drób; w wadze żywej. c W milionach litrów.

W listopadzie br. **skup żywca rzeźnego** ogółem wyniósł 9,5 tys. ton, tj. więcej w relacji z poprzednim miesiącem (o 22,8%) oraz więcej w porównaniu z listopadem ub. roku (o 28,4%). Zarówno w skali miesiąca, jak i w skali roku odnotowano zwiększenie skupu wyłącznie żywca drobiowego.

W okresie styczeń-listopad br. skup żywca rzeźnego był większy o 4,4% od notowanego w analogicznym okresie ub. roku, przy czym większy niż przed rokiem skup dotyczył bydła i drobiu, natomiast trzody chlewnej skupiono mniej o 2,6%.

Od początku br. skupiono 154,7 mln l **mleka**, tj. więcej o 3,8% niż w analogicznym okresie ub. roku. W listopadzie br. dostawy tego surowca do skupu były mniejsze w ujęciu miesięcznym (o 5,5%), natomiast większe w skali roku (o 3,2%).

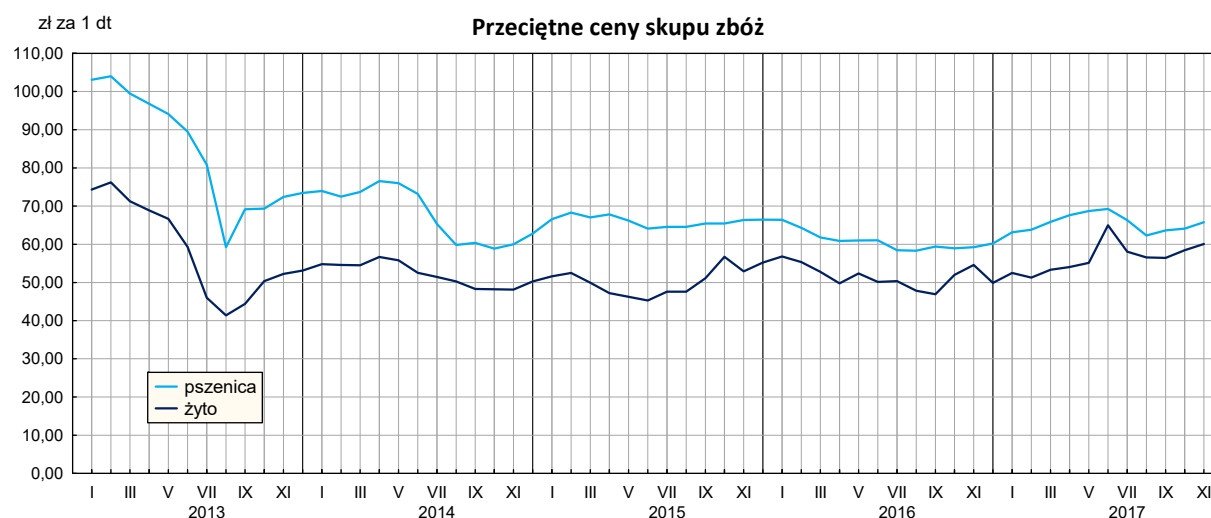
³ Przeciętne wartości temperatur i opadów obliczono jako średnie arytmetyczne przeciętnych miesięcznych wartości z czterech stacji hydrologiczno-meteorologicznych Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej, zlokalizowanych w Jeleniej Górze, Kłodzku, Legnicy i Wrocławiu.

Przeciętne ceny w skupie podstawowych produktów rolnych kształtowały się następująco:

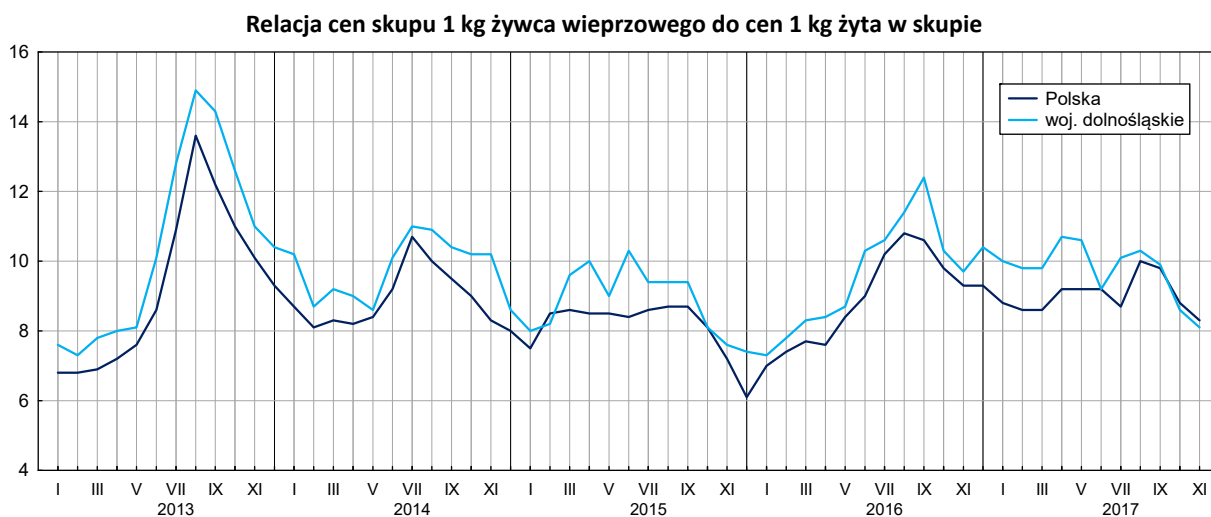
Wyszczególnienie	I-XI 2017		XI 2017		
	zł	I-XI 2016 =100	zł	XI 2016 = 100	X 2017 = 100
Ziarno zbóż ^a za 1 dt:					
pszenica	64,42	107,1	65,75	111,0	102,6
żyto	56,96	114,1	60,09	110,1	102,8
Żywiec rzeźny za 1 kg wagi żywej:					
bydło (bez cieląt)	6,29	106,4	6,69	109,1	100,8
trzoda chlewna	5,24	113,0	4,87	91,6	96,5
drób	3,68	98,0	3,52	92,9	93,2
Mleko za 1 hl	137,74	125,8	150,16	120,2	101,4

a Bez ziarna siewnego.

Średnia cena za dostarczoną w listopadzie br. pszenicę do skupu była wyższa niż przed miesiącem o 2,6% oraz wyższa o 11,0% niż przed rokiem. Średnia cena żyta, podobnie jak cena pszenicy, zarówno w skali miesiąca, jak i roku wzrosła odpowiednio o 2,8% i o 10,1%.

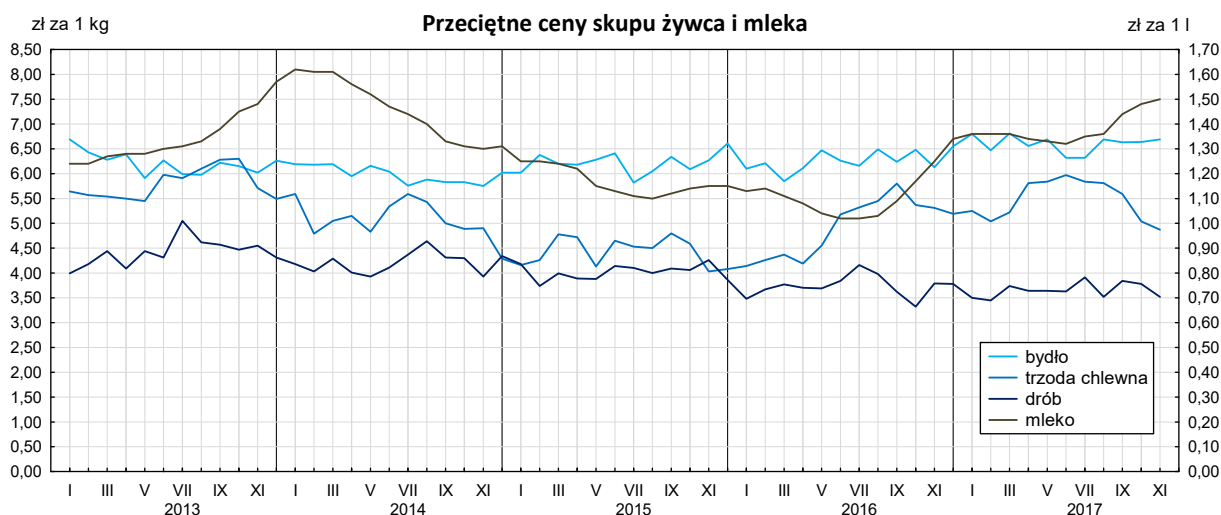

W porównaniu zarówno do października br., jak i listopada ub. roku odnotowano spadek cen żywca wieprzowego w skupie; za 1 kg tego surowca w listopadzie br. płacono 4,87 zł. Cena 1 kg żywca wieprzowego (w wadze żywej) w listopadzie br. równoważyła wartość 8,1 kg żyta (według cen w skupie), wobec 8,6 przed miesiącem i 9,7 przed rokiem.

Przeciętna cena skupu 1 kg żywca drobiowego w listopadzie br. wyniosła 3,52 zł i w odniesieniu do października br. była niższa o 6,8%, a w relacji do listopada ub. roku – niższa o 7,1%.

Przeciętna cena skupu żywca wołowego (6,69 zł/kg) była wyższa zarówno w skali miesiąca (nieznacznie, o 0,8%), jak i w skali roku (o 9,1%).

Średnia cena mleka w listopadzie br. ukształtowała się na poziomie 150,16 zł za 1 hl, tj. zarówno wyższym niż przed miesiącem (o 1,4%), jak i przed rokiem (o 20,2%).

PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO

Produkcja sprzedana przemysłu w listopadzie br. osiągnęła wartość (w cenach bieżących) 10229,6 mln zł i była (w cenach stałych) o 3,9% wyższa niż przed rokiem (kiedy to zanotowano jej spadek o 1,6%). Równocześnie w skali roku wystąpił wzrost (w cenach bieżących) **produkcji budowlano-montażowej** o 20,8% (przed rokiem – spadek o 4,5%).

Produkcja sprzedana w przetwórstwie przemysłowym, stanowiąca 82,4% produkcji przemysłowej ogółem, w porównaniu z listopadem ub. roku zwiększyła się (w cenach stałych) o 11,0% (wówczas odnotowano spadek o 5,5%). W sekcji dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja odnotowano wzrost o 8,7% (wobec wzrostu o 9,7% przed rokiem).

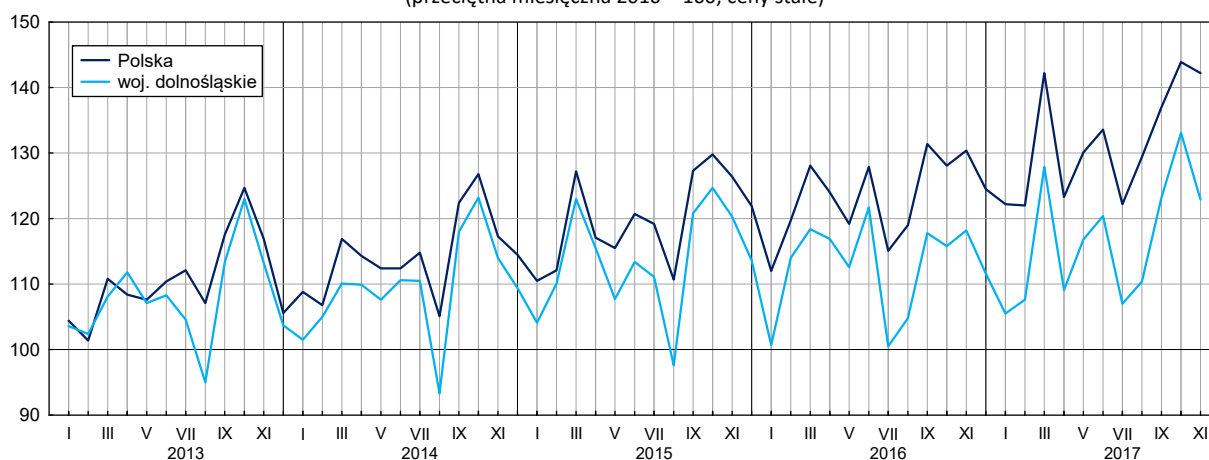
Wyższy niż w listopadzie ub. roku poziom produkcji sprzedanej wystąpił w 24 (spośród 31 występujących w województwie) działach przemysłu. Spośród działów o wysokim udziale w strukturze produkcji sprzedanej przemysłu wyższa niż w listopadzie ub. roku była m.in.: produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 20,5%), produkcja papieru i wyrobów z papieru (o 13,4%), produkcja artykułów spożywczych (o 12,9%) oraz produkcja wyrobów z metali (o 10,1%). Spadek produkcji sprzedanej dotyczył natomiast m.in. produkcji komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (o 7,8%) oraz maszyn i urządzeń (o 2,7%).

Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji sprzedanej przemysłu kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	XI 2017	I–XI 2017	
		analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach
Ogółem	103,9	102,8	100,0
w tym:			
Przetwórstwo przemysłowe	111,0	104,5	81,7
w tym produkcja:			
artykułów spożywczych	112,9	108,0	5,5
papieru i wyrobów z papieru	113,4	111,3	3,5
chemikaliów i wyrobów chemicznych	100,7	102,3	4,2
wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	109,6	117,1	8,7
wyrobów z metali ^Δ	110,1	105,5	6,4
komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	92,2	64,7	4,7
urządzeń elektrycznych	106,3	103,9	5,1
maszyn i urządzeń ^Δ	97,3	104,3	4,4
pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	120,5	107,4	21,8
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	108,7	102,2	2,4

W porównaniu z październikiem br. produkcja sprzedana przemysłu zmniejszyła się o 7,7%, w tym o 5,2% w przetwórstwie przemysłowym.

Produkcja sprzedana przemysłu
(przeciętna miesięczna 2010 = 100; ceny stałe)

Na 1 zatrudnionego produkcja sprzedana w listopadzie br. wyniosła (w cenach bieżących) 46,5 tys. zł i była (w cenach stałych) o 2,1% większa niż przed rokiem, przy większym o 1,8% przeciętnym zatrudnieniu oraz wzroście przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto o 6,9%.

W okresie styczeń-listopad br. produkcja sprzedana przemysłu wyniosła (w cenach bieżących) 107612,3 mln zł i była (w cenach stałych) wyższa o 2,8% niż w analogicznym okresie ub. roku. Produkcja zwiększyła się w przetwórstwie przemysłowym o 4,5%, a w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji o 2,2%.

Produkcja sprzedana budownictwa (w cenach bieżących) w listopadzie br. wyniosła 1212,0 mln zł i była wyższa o 21,7% niż w listopadzie ub. roku (kiedy notowano spadek o 14,1%).

W porównaniu z październikiem br. produkcja sprzedana budownictwa zwiększyła się o 5,2%.

Wydajność pracy w budownictwie, mierzona wartością produkcji sprzedanej budownictwa w przeliczeniu na 1 zatrudnionego w listopadzie br. ukształtowała się na poziomie 48,7 tys. zł (w cenach bieżących) i była o 19,1% wyższa niż przed rokiem, przy większym o 2,2% przeciętnym zatrudnieniu oraz przeciętnym miesięcznym wynagrodzeniu brutto o 6,5%.

W okresie styczeń-listopad br. produkcja sprzedana budownictwa osiągnęła wartość 10217,5 mln zł, tj. o 5,9% wyższą w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku (wobec spadku o 5,4% przed rokiem).

Produkcja budowlano-montażowa (w cenach bieżących) w listopadzie br. ukształtowała się na poziomie 608,0 mln zł i stanowiła 50,2% ogółu produkcji sprzedanej budownictwa. W porównaniu do października br. produkcja budowlano-montażowa zwiększyła się o 6,6%, a w porównaniu do listopada ub. roku o 20,8%. W strukturze produkcji budowlano-montażowej w listopadzie br. największy udział (54,4%) miały podmioty, których podstawowym rodzajem działalności była budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej. W skali roku wartość produkcji zrealizowanej w tym dziale zwiększyła się o 47,2%. Wśród podmiotów specjalizujących się w budowie budynków w skali roku odnotowano spadek produkcji budowlano-montażowej (o 5,5%), a podmioty wykonujące głównie roboty budowlane specjalistyczne odnotowały wzrost (o 2,7%).

Dynamika i struktura produkcji budowlano-montażowej (w cenach bieżących) kształtowały się następująco:

Działy budownictwa	XI 2017	I-XI 2017	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach	
Ogółem	120,8	117,2	100,0
Budowa budynków ^Δ	94,5	98,6	21,4
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	147,2	144,9	49,5
Roboty budowlane specjalistyczne	102,7	98,8	29,1

W porównaniu z październikiem br. odnotowano spadek produkcji budowlano-montażowej tylko w dziale budowa budynków (o 4,2%).

W okresie styczeń-listopad br. produkcja budowlano-montażowa ukształtowała się na poziomie 5249,3 mln zł i stanowiła 51,4% wartości ogółu produkcji sprzedanej budownictwa. W ciągu roku jej wartość zwiększyła się o 17,2% (wobec spadku o 10,0% przed rokiem). W strukturze produkcji budowlano-montażowej największy udział miały podmioty, których podstawowym rodzajem działalności była budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej (49,5%).

BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE

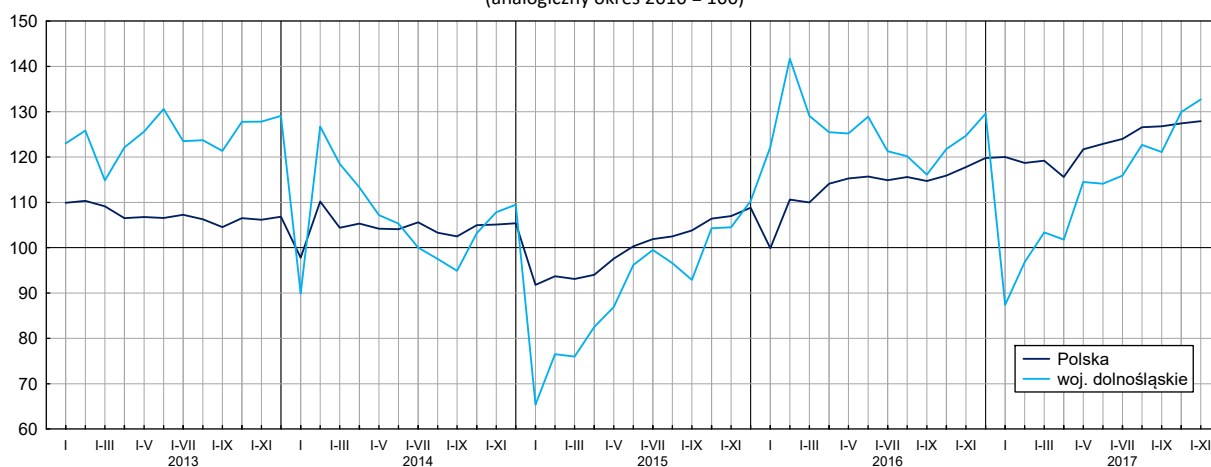
W listopadzie br. w porównaniu z analogicznym miesiącem ub. roku zwiększyła się liczba mieszkań oddanych do użytkowania oraz liczba mieszkań na budowę którym wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym, natomiast zmniejszyła się liczba mieszkań rozpoczętych.

Według wstępnych danych⁴ w listopadzie br. w województwie **przekazano do użytkowania** 1641 mieszkań, tj. o 0,4% więcej niż przed rokiem. W kraju oddano do użytkowania o 6,1% więcej mieszkań niż rok wcześniej.

W listopadzie br. inwestorzy budujący na sprzedaż lub wynajem przekazali 1100 mieszkań, a inwestorzy indywidualni – 468 (przed rokiem w tych formach budownictwa oddano odpowiednio 1211 i 423 mieszkania), w budownictwie spółdzielczym i komunalnym odpowiednio 40 i 33 mieszkania. W pozostałych formach budownictwa nie oddano do użytkowania nowych mieszkań.

Mieszkania oddane do użytkowania w województwie dolnośląskim w listopadzie br. stanowiły 9,3% mieszkań oddanych do użytkowania w kraju.

Mieszkania oddane do użytkowania
(analogiczny okres 2010 = 100)

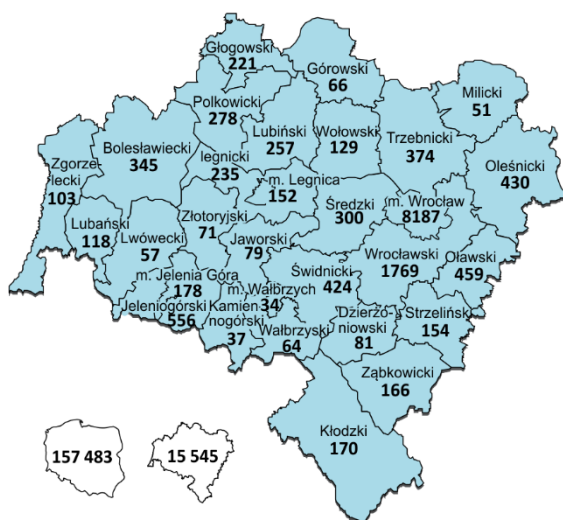
W okresie styczeń-listopad br. oddano do użytkowania 15545 mieszkań, tj. o 952 więcej niż w analogicznym okresie ub. roku. Wzrost liczby zrealizowanych mieszkań odnotowano we wszystkich formach budownictwa poza budownictwem zakładowym i indywidualnym, w których liczba oddanych do użytkowania mieszkań była mniejsza odpowiednio o 12,5% i o 0,3% niż w okresie styczeń-listopad 2016 r.

Liczba mieszkań oddanych do użytkowania **w okresie styczeń-listopad br.** kształtowała się następująco:

Formy budownictwa	Mieszkania oddane do użytkowania			Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I-XI 2016 = 100	
Ogółem	15545	100,0	106,5	81,4
Indywidualne	4752	30,6	99,7	131,0
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	9929	63,8	106,2	60,4
Spółdzielcze	162	1,0	114,9	54,4
Komunalne	103	0,7	143,1	34,7
Spółeczne czynszowe	585	3,8	235,9	50,8
Zakładowe	14	0,1	87,5	55,4

⁴ Dane meldunkowe – mogą ulec zmianie po opracowaniu sprawozdań kwartalnych

**Mieszkania oddane do użytkowania według powiatów
w listopadzie 2017 r.**

Przeciętna powierzchnia mieszkania oddanego do użytkowania w okresie jedenastu miesięcy br. wyniosła 81,4 m² i była o 0,2 m² mniejsza niż w okresie styczeń-listopad 2016 r. Największe mieszkania wybudowano w budownictwie indywidualnym. Spadek w skali roku przeciętnej powierzchni mieszkania oddanego do użytkowania odnotowano w budownictwie zakładowym, komunalnym, spółdzielczym oraz społecznym czynszowym. Większe były natomiast mieszkania oddane przez inwestorów indywidualnych oraz budujących z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem.

Od początku roku najczęściej mieszkań przekazano do użytkowania na terenie Wrocławia – 52,7% (8187 mieszkań) ogółu oddanych w województwie, a następnie w powiecie wrocławskim – 11,4% (1769). W Wałbrzychu i powiecie kamiennogórskim przekazano najmniej mieszkań (odpowiednio 34 i 37). Mieszkania o największej przeciętnej powierzchni użytkowej powstały na terenie powiatów: kamiennogórskiego (154,2 m²), jaworskiego (138,6 m²), dzierzoniowskiego (134,6 m²) i górowskiego (134,5 m²). Najmniejsze (poniżej 80,0 m²) wybudowano: we Wrocławiu (59,0 m²), w powiecie jeleniogórskim (71,8 m²) oraz w Jeleniej Górze (75,9 m²).

W listopadzie br. starostwa powiatowe wydały **pozwolenia na budowę lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym** 1794 nowych mieszkań. Było to o 25,6% więcej niż w analogicznym miesiącu ub. roku. Najwięcej pozwoleń (49,6% ogólnej liczby) dotyczyło mieszkań w budownictwie indywidualnym.

W omawianym miesiącu **rozpoczęto budowę** 1453 mieszkań, czyli w relacji do poprzedniego roku mniej o 30,3%. Najwięcej mieszkań (tj. 65,4%) mają wybudować inwestorzy budujący na sprzedaż lub wynajem.

Liczba mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia i których budowę rozpoczęto **w okresie styczeń-listopad br.** kształtowała się następująco:

Formy budownictwa	Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym			Mieszkania, których budowę rozpoczęto		
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I-XI 2016 = 100	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I-XI 2016 = 100
Ogółem	25883	100,0	132,8	18297	100,0	115,4
Indywidualne	9655	37,3	159,6	6183	33,8	123,8
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	15821	61,1	123,8	11724	64,1	112,7
Spółdzielcze	69	0,3	125,5	57	0,3	22,2
Komunalne	224	0,9	44,0	98	0,5	62,8
Spółeczne czynszowe	113	0,4	129,9	235	1,3	783,3
Zakładowe	1	0,0	100,0	-	-	-

W okresie styczeń-listopad br. w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku zwiększyła się zarówno liczba pozwoleń na budowę mieszkań – o 32,8%, jak i liczba mieszkań rozpoczętych – o 15,4%. W ciągu jedenastu miesięcy br. wśród mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym oraz wśród mieszkań rozpoczętych większość stanowiły mieszkania, które zostaną wybudowane przez inwestorów budujących na sprzedaż lub wynajem.

RYNEK WEWNĘTRZNY

W listopadzie br. odnotowano w skali roku (w cenach bieżących) wzrost sprzedaży detalicznej oraz sprzedaży hurtowej.

Sprzedaż detaliczna zrealizowana przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe w listopadzie br. była o 5,0% wyższa niż przed rokiem (wobec wzrostu o 6,1% w listopadzie ub. roku). Największy wzrost sprzedaży detalicznej w relacji do analogicznego miesiąca poprzedniego roku odnotowano w grupie pozostałe – o 17,7%. W grupie żywność, napoje i wyroby tytoniowe (o udziale – 42,2% sprzedaży detalicznej ogółem) – odnotowano wzrost sprzedaży detalicznej w skali roku o 5,2%.

Dynamika i struktura (w cenach bieżących) sprzedaży detalicznej kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	XI 2017	I–XI 2017	
		analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach
Ogółem^a	105,0	103,3	100,0
w tym:			
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	81,5	77,0	9,4
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	106,8	113,2	5,5
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	105,2	104,3	45,5
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	114,9	135,1	2,0
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	100,5	97,7	5,9
Włókno, odzież, obuwie	116,3	115,6	13,8
Meble, RTV, AGD	112,4	107,5	5,8
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	98,1	92,5	1,5
Pozostałe	117,7	112,2	7,9

a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007, zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii według przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych. Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

Sprzedaż detaliczna w porównaniu z październikiem br. była niższa o 2,7%. W skali miesiąca spadek sprzedaży detalicznej dotyczył większości grup towarowych, w tym największy odnotowano w grupie włókno, odzież, obuwie (o 16,1%).

W okresie styczeń-listopad br. sprzedaż detaliczna była wyższa o 3,3% niż w analogicznym okresie poprzedniego roku (wobec wzrostu o 4,8% w okresie styczeń-listopad 2016 r.).

W listopadzie br. **sprzedaż hurtowa** (w cenach bieżących) w przedsiębiorstwach handlowych była wyższa w relacji do poprzedniego miesiąca o 3,0%, a w porównaniu do listopada ub. roku – o 21,0%. W przedsiębiorstwach hurtowych w skali miesiąca odnotowano wzrost sprzedaży hurtowej – o 2,6%, natomiast w skali roku – o 14,4%.

W okresie styczeń-listopad br., w porównaniu do analogicznego okresu ub. roku, sprzedaż hurtowa w przedsiębiorstwach handlowych zwiększyła się o 16,6%, a w przedsiębiorstwach hurtowych – o 10,6%.

TABL. 1. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE DOLNOŚLĄSKIM

WYSZCZEGÓLNIENIE		Styczeń	Luty	Marzec	Kwiecień	Maj	Czerwiec	Lipiec	Sierpień	Wrzesień	Październik	Listopad	Grudzień
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^a (w tys. osób)	2016	457,5	458,9	460,3	459,0	458,9	460,1	461,5	461,2	461,5	462,4	463,5	463,4
	2017	474,2	477,7	478,6	478,7	477,7	478,4	479,6	479,3	479,2	479,5	480,2	
poprzedni miesiąc = 100	2016	101,8	100,3	100,3	99,7	100,0	100,3	100,3	99,9	100,1	100,2	100,2	100,0
	2017	102,3	100,7	100,2	100,0	99,8	100,2	100,2	100,0	100,0	100,1	100,2	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	2016	102,8	103,1	103,3	103,1	103,4	103,4	103,6	103,7	103,6	103,2	103,0	103,1
	2017	103,7	104,1	104,0	104,3	104,1	104,0	103,9	103,9	103,8	103,7	103,6	
Bezrobotni zarejestrowani (w osobach; stan w końcu okresu)	2016	105601	106443	103991	99005	94811	90706	88568	87237	85652	84334	84247	85984
	2017	90544	89467	86249	81951	78335	75184	74468	74229	73140	68838	67606	
Stopa bezrobocia ^b (w %; stan w końcu okresu)	2016	8,9	9,0	8,8	8,4	8,0	7,7	7,5	7,4	7,3	7,2	7,2	7,2
	2017	7,5	7,4	7,1	6,8	6,5	6,3	6,2	6,2	6,1	5,8	5,6	5,6
Oferty pracy (zgłoszone w ciągu miesiąca)	2016	7599	10601	11637	11519	12301	12775	12049	13015	12339	10342	11547	8777
	2017	11579	13142	14678	11813	15185	14602	13175	15426	15524	16224	14073	
Liczba bezrobotnych na 1 ofertę pracy (stan w końcu okresu)	2016	17	14	13	12	9	8	8	8	8	9	9	13
	2017	9	9	9	8	6	6	6	5	6	5	5	
Przeciętne wynagrodzenia miesięczne brutto w sektorze													
przedsiębiorstw ^a (w zł)	2016	4093,50	4037,90	4274,20	4369,77	4134,03	4209,89	4610,10	4319,65	4228,29	4251,83	4579,44	4855,65
	2017	4297,14	4253,58	4486,10	4532,14	4404,64	5055,39	4562,91	4661,02	4510,07	4595,70	4943,44	
poprzedni miesiąc = 100	2016	87,2	98,6	105,9	102,2	94,6	101,8	109,5	93,7	97,9	100,6	107,7	106,0
	2017	88,5	99,0	105,5	101,0	97,2	114,8	90,3	102,2	96,8	101,9	107,6	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	2016	104,6	103,9	104,8	95,3	102,7	103,6	111,6	105,0	103,2	104,0	103,8	103,5
	2017	105,0	105,3	105,0	103,7	106,5	120,1	99,0	107,9	106,7	108,1	107,9	
Wskaźnik cen:													
towarów i usług konsumpcyjnych ^c :													
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	2016	.	.	99,1	.	.	99,1	.	.	99,2	.	.	100,0
	2017	.	.	102,0	.	.	101,8	.	.	101,8	.	.	

a W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Udział zarejestrowanych bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo, szacowanej na koniec każdego miesiąca. c W kwartale.

TABL. 1. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE DOLNOŚLĄSKIM (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Styczeń	Luty	Marzec	Kwiecień	Maj	Czerwiec	Lipiec	Sierpień	Wrzesień	Październik	Listopad	Grudzień
Wskaźnik cen (dok.):													
skupu ziarna zbóż:													
poprzedni miesiąc = 100	2016	100,3	94,3	98,5	98,4	100,3	100,0	97,1	98,4	104,8	98,3	98,8	101,8
	2017	104,9	101,0	103,1	102,6	101,3	100,9	89,2	100,7	101,9	101,2	102,8	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	2016	100,6	92,4	93,4	90,4	93,7	96,8	91,5	91,9	94,0	91,5	89,3	91,1
	2017	95,3	102,0	106,8	111,4	112,4	113,5	104,2	106,7	103,8	106,8	111,2	
skupu żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt; wadze żywej):													
poprzedni miesiąc = 100	2016	92,3	101,8	94,1	104,4	106,0	96,7	98,4	105,4	96,1	103,8	94,7	106,8
	2017	103,8	95,1	105,3	96,3	102,0	94,5	100,1	105,8	99,1	100,1	100,8	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	2016	101,4	97,4	94,4	98,8	103,0	97,7	105,7	107,2	98,4	106,3	97,8	99,1
	2017	111,4	104,1	116,5	107,4	103,4	101,0	102,7	103,1	106,3	102,5	109,1	
skupu żywca rzeźnego wieprzowego (w wadze żywej):													
poprzedni miesiąc = 100	2016	101,3	103,0	102,6	96,1	108,4	113,8	102,7	102,5	106,5	92,6	98,9	97,7
	2017	101,1	96,1	103,5	111,2	100,6	102,3	97,7	99,5	96,1	90,3	96,5	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	2016	99,4	100,0	91,3	89,0	110,2	111,3	117,3	121,1	120,8	117,0	131,8	127,0
	2017	126,8	118,5	119,6	138,4	128,4	115,4	109,8	106,6	96,3	93,9	91,6	
Relacje cen skupu ^a żywca wieprzowego (w wadze żywej)													
do cen 1 kg żyta	2016	7,3	7,8	8,3	8,4	8,7	10,3	10,6	11,4	12,4	10,3	9,7	10,4
	2017	10,0	9,8	9,8	10,7	10,6	9,2	10,1	10,3	9,9	8,6	8,1	
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (w cenach stałych):													
poprzedni miesiąc = 100	2016	88,8	113,2	103,9	98,7	96,3	108,1	82,6	104,3	112,4	98,3	102,1	94,0
	2017	94,5	102,0	118,9	85,3	107,1	103,1	88,9	103,2	111,6	108,0*	92,3	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	2016	96,9	103,7	96,4	103,7	104,6	107,4	90,6	107,5	97,6	93,0	98,4	98,0
	2017	104,9	94,5	108,1	93,4	103,9	99,1	106,7	105,5	104,7	115,0*	103,9	
Produkcja budowlano-montażowa ^b (w cenach bieżących):													
poprzedni miesiąc = 100	2016	32,1	118,7	112,0	102,1	118,2	106,8	100,4	108,0	106,0	98,7	105,6	128,3
	2017	33,2	109,1	142,6	100,9	133,0	109,0	106,6	108,1	98,3	103,1	106,6	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	2016	104,9	97,4	79,3	83,7	92,8	94,4	88,0	95,0	92,6	86,2	95,5	84,4
	2017	87,5	80,4	102,4	101,3	113,9	116,3	123,4	123,5	114,5	119,6	120,8	

a Ceny bieżące bez VAT. b W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

TABL. 1. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE DOLNOŚLĄSKIM (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Styczeń	Luty	Marzec	Kwiecień	Maj	Czerwiec	Lipiec	Sierpień	Wrzesień	Październik	Listopad	Grudzień
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku)	2016	1615	3037	4282	5459	6575	7977	9236	10211	11555	12959	14593	16506
	2017	1155	2077	3431	4431	6023	7068	8857*	10537*	12175*	13904	15545	
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	2016	186,7	185,0	169,7	152,1	144,0	133,9	122,0	124,3	125,0	117,1	119,5	117,6
	2017	71,5	68,4	80,1	81,2	91,6	88,6	95,9*	103,2*	103,2*	105,4*	106,5	
Sprzedaż detaliczna towarów^a (w cenach bieżących):													
poprzedni miesiąc = 100	2016	75,9	100,1	118,5	97,9	97,3	98,8	102,7	98,5	100,0	107,0	94,8	123,8
	2017	74,0	96,3	117,1	102,2	98,2	97,5	99,9	97,4	104,2	105,4	97,3	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	2016	104,7	107,4	105,6	107,1	106,6	104,3	106,3	109,3	104,8	102,5	106,1	107,6
	2017	104,9	101,0	99,7	104,2	105,1	103,6	100,8	99,7	103,8	102,3	105,0	
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach^b (w %):													
brutto ^c	2016	.	.	5,3	.	.	5,2	.	.	5,1	.	.	5,0
	2017	.	.	6,6	.	.	6,0	.	.	5,4	.	.	
netto ^d	2016	.	.	4,5	.	.	4,3	.	.	4,2	.	.	4,1
	2017	.	.	5,3	.	.	4,9	.	.	4,3	.	.	
Nakłady inwestycyjne^b (w mln zł; ceny bieżące)													
	2016	.	.	2749,9	.	.	6031,5	.	.	9042,1	.	.	13364,8
	2017	.	.	2701,6	.	.	5887,0	.	.	9533,4	.	.	
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	2016	.	.	111,0	.	.	111,2	.	.	102,7	.	.	98,4
	2017	.	.	98,2	.	.	97,6	.	.	105,4	.	.	
Podmioty gospodarki narodowej (stan w końcu miesiąca)^e													
	2016	357395	357990	358249	358640	359746	358087	358486	358995	359748	360421	360928	361307
	2017	360878	360859	361680	362417	363286	364378	365126	366184	366740	367606	368294	
w tym spółki handlowe	2016	37721	38057	38374	38673	38960	39238	39522	39831	40137	40414	40796	41099
	2017	41435	41732	42046	42305	42588	42831	43104	43343	43646	43961	44263	
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	2016	7681	7703	7730	7766	7791	7835	7881	7910	7938	7980	8016	8046
	2017	8087	8125	8169	8180	8200	8255	8287	8321	8361	8395	8430	

a W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 49 osób; dane są prezentowane narastająco. c Relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności. d Relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności. e W rejestrze REGON; bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.